

Korlatvaszi palántacsomag

– Tippek és jótanácsok –

2010

Gazdasági újságíró, hobbiból szenvedély. Kertkaland: amire nekem szükségem lett volna a kezdéshez. Pár intenzív évig Michelin-csillagos éttermeknek különlegességek: 8 ember, 20 étterem, 5 Michelin-csillag, Bocuse d'Or). Mire eleget tanultunk volna ahhoz, hogy nyereségesek legyünk, elfogyott a pénzünk és gyerekünk is született, aki ma 5 éves és a Covid miatt változatlanul itthon van.

A mostani Melinda még heti 8-10 órát dolgozik, hogy ezt meg is főzze és tartósítsa. Cserébe heti körülbelül 20 étkezéshez zöldség és gyümölcs, feldolgozott élelmiszer úgy a család számára előáll úgy, hogy a magtól a tányérig mindent én csinálok. Évi kb 2-3 millió forintnyi, 1-1,5 tonnányi zöldség és gyümölcs megy át a kezemen. Az impaktom elhanyagolható: heti 5l nem szelektálható szemetet termelek 4 főre, a termelésemhez alig kapcsolódik CO2-kibocsátás, mert nem műtrágyázok, nincs ásás, nincs égetés, nincs szállítás, hűtőház. A kertem egy ökológiai paradicsom, mert nincs vegyszer, monokultúra, sokféle az élővilág. A jó talajélet és a hagyományos fajtaválaszték, terméskorlátozás miatt a termés tápanyaggazdag és méregmentes.

2021*

Ma vetőmagtól villáig ellátom a családot egészséges, adalék- és vegyszermentes étellel egy kölcsön kapott 2000 négyzetméteres hobbitelekről. Harminc gyümölcsfa, 175 négyzetméter veteményes, egy 50 négyzetméteres fólia és egy 60 négyzetméteres baromfiudvar tart minket kajában. Olyan vagyok, mint a nagymamám: cukrot, lisztet, olajat, bort és vörös húst veszek csak a boltban és a kenyeret is magam sütöm.

Ebből úgy hangzik, mintha valami szuperszorgalmas gúzü lennék, aki egész nap a kertben izzad, de valójában napi 1-2 órát töltök ott, plusz 1 órát a konyhában, de amúgy 4-6 órában dolgozom otthon, még úgy is, hogy otthon van az ovis kis csirkefogó.

Persze ez nem az első évtől van így: ahhoz, hogy ennyi munkaidő alatt több száz kiló terményt és húst tudjak megtermelni, elég sok mindent kellett megtanulnom, amibe most részleteiben nem mennék bele, de majd kérdezzetek, ha érdekes. Csak azért mesélem el, mert sosem hittem volna, hogy ez lehetséges, pláne úgy, hogy a harmincas éveimig maximum akkor láttam földet, amikor kiráztam kirándulás után a bakancsomból.

BELTÉRI ELŐKÉSZÜLETEK

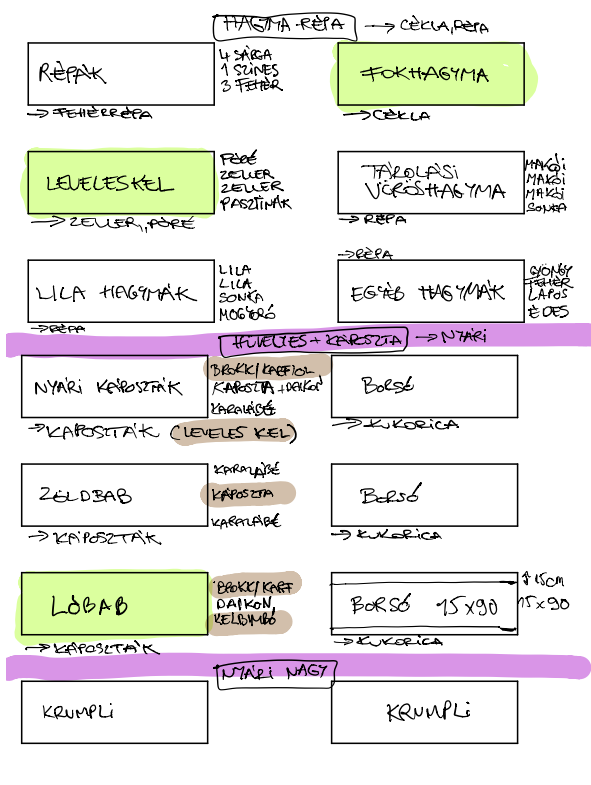
Balkonkerttől az enyéméhez hasonló nosztalgikus háztájiig ugyanaz a dolgok kellenek. Teljes autodidaktaként néha furcsa dolgokat fogok mondani, de csak olyat, ami nálam bevált.

1. A terv
2. Vetőmagok
3. Talajelőkészítés
4. Jó palánták jó időzésben, jól kiültetve
5. Jó időzésű vetés kelesztő öntözéssel
6. Fagy-, kiszáradás- és kártevővédelem: mulcs és fátyolfólia

TERVEZÉS

- MÁJUS (NYÁR)
- JÚLIUS (ŐSZ)
- OKTÓBER (TÉL+TAVASZ)

Az őszi kerti és konyhai munkák nálam október vége körül fogynak el, így novemberben szoktam egy első verziót tervezni a kertre, amit aztán alakítok még később. Nálam már van vetésforgó, az ad némi kényelmes kötöttséget, de ez haladó anyag, akit érdekel, kérdezzen majd róla. Nagy általánosságban 3 kulcs hónapot tervezek meg: májust, júliust és októbert, megnézem, hogy ezekben a hónapokban melyik ágyásban mi lesz, attól függetlenül, hogy mikor kerül oda. Májusban még kint vannak a koratavaszi saláták, a hagymák de már a melegkedvelő növények is bekerülnek a kertbe. Júliusban még kint vannak a nyári növények, de a téli tárolásra szánt zöldségek, a répák, káposztafélék is cseperednek már. Október legeleje pedig a télre vetés időszaka: ilyenkor kerülnek földbe a téli szüretelgetésre szánt levelesek, retkek és például a fokhagyma.

A kert/ágyás/terasz megtervezéséhez jó tudni, hogy melyik növénynek nagyjából mennyi hely kell. A hagyományos soros művelés egy házikertben nem túl hatékony, mert ugyanolyan hosszú sor sárgarépa és krumpli nem jó mennyiségeket ad. Sok lesz a répa, kevés a krumpli. Érdeemes inkább 30x30 centis négyzethálóban gondolkodni és állandó ágyásokban, amire egy Mel Bartholomew nevű amerikai mérnök készített egy szupercizellált rendszert, Egyméteres kert néven lehet kapni magyarul is a könyvét. Nálam jó alapegység a 3,6 négyzetméteres (12x4 30 centis négyzetből álló ágyás), mert jó mennyiségek jönnek ki: tavasztól fél ágyás sárgarépa elég nyárig, ősztől télig pedig egy egész ágyást vetek.

Ez a rendszer azért is kényelmes, mert a 16-os csepegtető öntözőrendszernek is 30 centinként van a csepegője, így a cső remek colstok is a kiültetéshez. Ahol van kiállítás, oda teszek növényt.

A tervezéshez a legjobb megoldás a kockás papír, de sokféle szotver is van. A Growveg például nagyon cuki.

Mit mennyi helyre?

15 x 15 cm (balkon: 20cm+ cserép)	30 x 30 cm (balkon: 25cm+ cserép)	60 x 90 cm (balkonra nem ajánlom)
Újhagyma (10 db)	Hagyma (3-4 db), Póré (1-2 db), Bébipóré (7 db)	Articsóka (1 db)
	Gumó zeller (1 db) Szárzeller (1 db) Fűszernövények	Korai káposzta (3 db) Korai karfiol (3 db)
	Korai káposzta (1 db) Korai karfiol (1 db) Karatlábé (1-2 db)	
	Téli retek (1 db) Saláták (1-15 db) Sóska, spenót, mángold (1-3 db)	
Hónapos retek (5 db) Sárgarépa (5 db) Fehérrépa (3 db)	Zöldborsó (4 db)	

Ha sorról, ha négyzethálós elrendezésről van szó, minden növénynek kell egy adott mennyiségű hely, nagyságrendileg annyi, amennyit be tud árnyékolni majd kifejtett korában. Ez alól a csokrosan ültetett növények sem kivételek: ha 3 fej káposztát növesztünk egy palántában, akkor a szokásos 30x30 cm helyett 60x90 cm helyre lesz szükségük és valószínűleg még így is kisebbek lesznek a fejek. Ami direkt jó, ha kicsi a család. Ugyanígy: ha nagyobb fej hagymát szeretnél, 3-ra kell ritkítani a 30 centis négyzetre szánt palántát, ha kisebbeket, akkor 4-re vagy akár 5-re, ha újhagyma korában szeretnéd szedni, akkor hagyatsz tizet is, de persze lassabban fog fejlődni. Sokszor alkalmazom azt a trükköt, hogy sűrűbben ültetem be az ágyást és szedegetem kifelé a növényeket, például a salátapalántákat sűrűre vetem, kiültetem, aztán úgy szedegetem folyamatosan ki a “fősalátám” körül a többi palántát bébileveles korukban, hogy sose szenvedjen hátrányt a fősaláti a fejlődésben. Ugyanígy, az egyesével ültetett mángoldnak félméteres levelei lesznek, a hármasával ültetettnek inkább csak harminccentis. Attól függ, hogy melyik a jó, hogy mit rendel a konyha...Ha nem tudod, érdemes így is, úgy is kipróbálni.

Hónapos retek, sárgarépa, saláta esetében érdemes kéthetente vagy akár hetente vetni egy keveset, akkor nem rohad ránk a hűtőben.

Kit kivel?

- Társítások: hasonló tápanyagigényűek legyenek és eltérő időzítésűek
 - Hagyma + répa + retek
- Időeltolósos társítás:
 - Borsó/bab/spenót/korai káposztaféle + kukorica/késői káposztaféle/paradicsom/paprika
 - Hagyma + cékla/spenót
 - Fokhagyma + sárgarépa
- Ellenségek:
 - a gyökerek nem viselik jól a magas nitrogéntartalmú talajt, ne rakjuk borsó mellé

A növénytársításokat én a praktikum köré szervezem a kertben, a növényvédelmi célú társítások szerintem nagyban érvényesülnek igazán, egy kiskertben, pláne egy új kiskertben nem feltétlenül muszáj vele vesződni. Alapvetően a hely és a hatékonyságom növelésére használom, vagyis elvetem egyszerre (de nem egymás tetetére) a hónapos retket és a répákat, a retkeket kb egy hónap múlva felszededgetem, addigra bújnak ki a fiatal répák.

Az időeltolósos társítás alatt azt értem, hogy amikor már csak körülbelül egy hónapja van hátra egy növénynek (borsó, hagyma, fokhagyma, korai káposztaféle, spenót), akkor közéjük ültetem a következő adag növényt (kukorica, paradicsom, paprika, tök, késői káposztaféle, stb). Mire véget ér az első növény szezonja, már pont jól begyökeresedik és fejlődésnek indul a második - és nincs pucéran a talaj. Egy kertben nem érdemes tabula rasától tabula rasaig tántorogni, inkább legyen mindig valami a földben, ami nő, mert az támogatja a talajéletet.

Bátorítok mindenkit arra, hogy vegyen túl sokféle vetőmagot. Egy-egy fajta növényből mindig sok fajtát vetek, ez a kártevők és kórokozók elleni védelemben is szerencsés, például a sárga parikat nem kedvelik annyira a poloskák, de a hektikus klímához sem ugyanúgy alkalmazkodnak a különböző fajták. Paradicsomból én 30 félét vetettem az idén, de mondjuk ennyire nem kell azért elmebetegnek lenni, zöldségenként 2-3 fajta már ad kellő rugalmasságot.

VENNI?

- SZENTESI MAG
- RÉDEI KERTIMAG
- BUDAPESTI KERTIMAG
- REINSAAT (Biokiskert.hu)
- FRANCHI (Culinaris.hu)

A forrás tekintetében engem a különleges fajták iránti érdeklődésem gyakran húz külföldre, de a magyar vetőmagok közül nagyon jó tapasztalataim vannak például a Szentesi maggal. Rettenetes a webshopjuk, de szinte mindig jó volt a mag és az erdélyi vetőmagválasztékuk csodálatos. Akár a Szentesisről, akár más gyártóról van szó, ajánlom a közvetlen webshopos rendelést, mert így nincs az a kockázat, hogy rosszul tárolták a magokat, mint egy barkácsboltban. A Franchi és a Reinsaat drágább, de nagyobb kiszerezéseket ad. A Reinsaat pedig bióra szakosodott fajtákat.

VAGY NEM VENNI?

- Mindig érdemes újat venni: hagyma, kapor, petrezselyem
- Párévente: paprika, saláta, kukorica, póréhagyma, spenót, madárbegy, sárgarépa
- Ötévente: tökfélék, uborkák, karalábék, brokkolik
- Kb örökéletűek: a káposztafélék és retkek

A legtöbb vetőmag - ha hőingadozás nélkül, száraz helyen - tároljuk, évekig képes kicsírázni. Amiből mindig újat veszek: hagymafélék magjai és a kapor, mert ezek kopnak el a leggyorsabban. Illetve a paprikafélék esetében, azon egyszerű oknál fogva, hogy ezeknek rettentő hosszú a csírázási idejük, ezért lassan derül ki, ha nem jók. Minden más akár évekig is jól eláll, például most is vetettem tíz éves retekmagból, tökéletes csírázással. Ha kevésbé tökéletesek a csíráztatási körülmények, akkor a régi magokat érdemes dupla mennyiségben vetni. A régi magok egyszerűen finnyásabbak, nehezebben szánják rá magukat a mobilizálódásra.

Na, most jönnek majd azok a részek, amiket a nagyanyám hajmeresztő hülyeségnek aposztrofált volna, de amúgy rengeteg időspórolást jelentenek nekem. Nem ások, nem kapálok, nem öntözök és legtöbbször még a gyomlálást is ellógom, ha egy mód van rá. A kulcs a mulcs (hahah) és az öntözőrendszer. Az eszközigényem: ásóvilla, talicska, gereblye, combizom.

TALAJELŐKÉSZÍTÉS

- ÚJ ÁGYÁS: keret + villázás + 10-20 cm komposzt / gombakomposzt / geotextília + időzített öntözőrendszer = 1-2 ÓRA MUNKA
- RÉGI ÁGYÁS: régi növényzet levágása / tarack kihúzása / mulcs feltöltése, új palánták beültetése/vetés / öntözőrendszer átnézése = 1 ÓRA MUNKA

2018

Ha új ágyást készítek, akkor a legolcsóbb 10 centis deszkából összeeszkábálok egy egyszerű keretet, rárakom a levágott fűre, ásóvillával megszürkálom a talajt és feltöltöm komposzttal. A kerti komposzt tartósabb, abból 10 centi elég, gombakomposztból púposra rakom. A komposztból szivárgó tannin egész szezonban jó szolgálatot tesz majd: előli a létező növényzetet (kivéve a tarackot és az aprószulákat) és csírázásgátolja a talajban lapuló gazdag gyommagokat, így eleve sokkal kevesebb gyom csírázik ki. Ha sok a tarack és a szulák, ahogy a legtöbb területen, akkor érdemes pár évig még egy műanyag mulccsal is betakarni az ágyást és csak az öntözőrendszer csepegtető lyukainál kivágni a palántáknak. Itt is fel fog jönni a szulák, de sokkal kevesebb.

Én ma már időzítőre kötött öntözőrendszer nélkül nem teszek ki sehova semmit, mert nem akarok állandóan arra figyelni, hogy mindenki kapott-e elég vizet. Nyár derekán napi 15 percet megy a 30 centis térkiállású csepegtető a fólia miatt, ha az nem lenne, akkor inkább heti kétszer 1-1,5 órát járatnám csak, hogy a gyökerek lehúzódnak a mélybe.

2019

Ha már van egy bejáratatott ágyás, akkor azzal eléggé minimális a feladat. Levágom a régi növényeket, de nem rángatom ki őket, kihúzom a tarackot, ahol kell és feltöltöm a mulcsot. A kerti komposzt esetében ezt elég néhány évente, a gombakomposztnál egy évben kétszer-háromszor is kell. De a kerti komposzt jóval drágább is, több munka feltölteni vele az ágyást, a gombakomposzt simán lehet jobb választás, pláne, mert elég könnyen beszerezhető a gombapincékből.

A mulcs lehet szalma is, de azt nehezebb beszerezni és macerásabb is teríteni. De akármiből is van, szuper dolog. A talajtakarás révén segít megőrizni a téli nedvességtartalmat, amikor az kifogy, akkor is csökkenti az öntözővíz-igényt, mert nem párolog el. És, ami a talajélet egészsége szempontjából kritikus: utánpótolja a szerves anyagot, ami sok talajból hiányzik. A szerves anyagot a giliszták behúzkodják a talajba, járataikkal szellőztetve azt helyettünk. A mikrobák ezeket a gilisztatagutakat a legmenőbb éttermeknek tartják, ahol a gilisztanyál a legjobb fogás.

Egyszerűen a mulcs komplikált módon dolgozik helyettem a kertben és még a szerves hulladékot is felhasználja. A mulcsnak köszönhetően a héten 3 óra alatt végeztem 12 négyzetméter növénycseréjével és beültetésével.

A palántázásra rengetegféle mód van és mindenki a magáéra esküszik. Néhány kulcsfogalom: cserepek, szaporító tálcák, pikírozás, propagátor, palántaföld, tőzeg, kókuszrost, karógyökér, gyökérsérülés

TECHNOLÓGIA

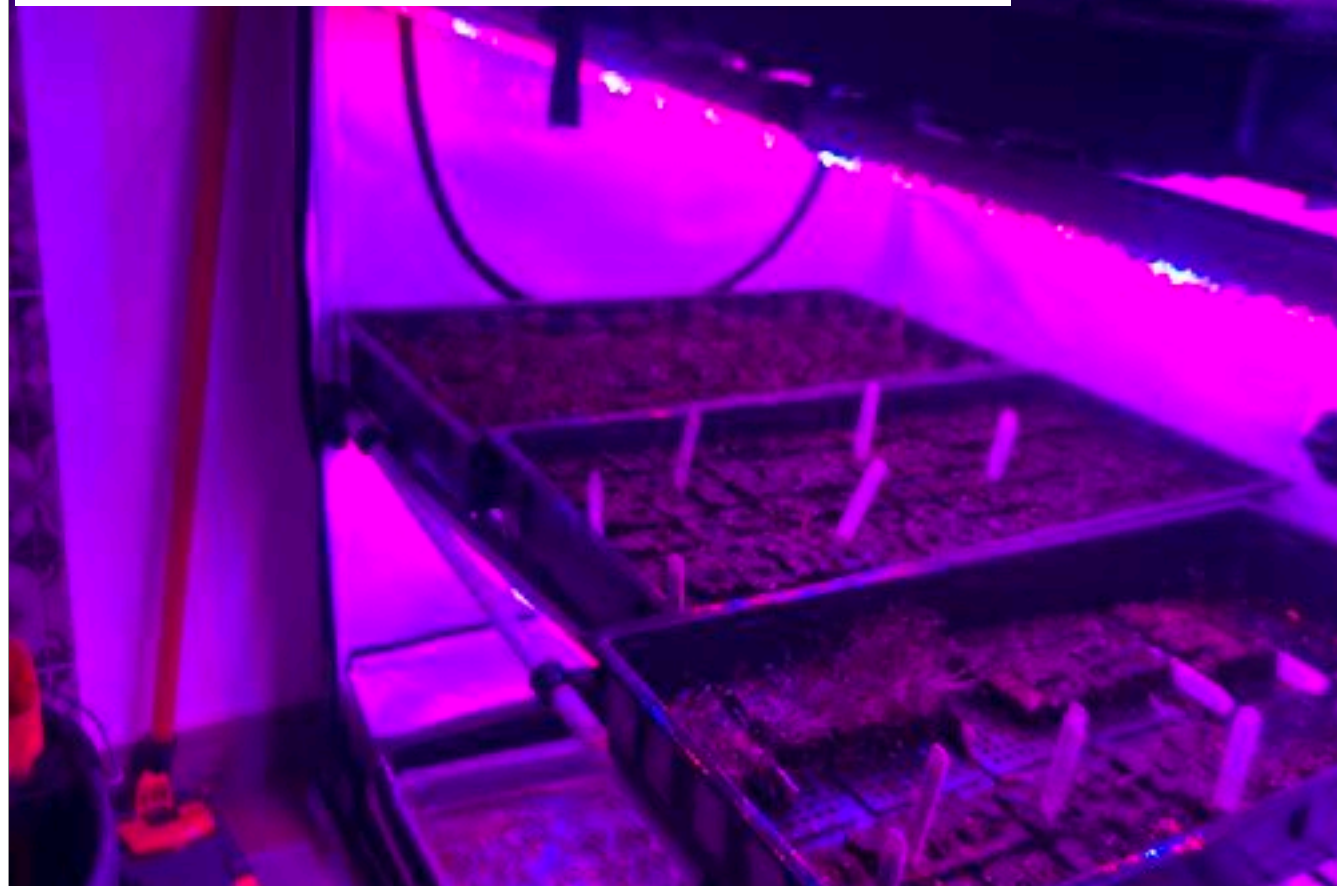
Nekem a tápkockás palántázás vált be, ami a házikerti-kisüzemi megfelelője annak, amit a profik is szoktak csinálni. Iszappá latyakolom a perlittel kevert palántaföldet, aztán egy fém eszközzel kockaformájúra préselem, aztán rászórom a magokat és ráspricnizek egy kis neemolajas vizet. Nagyon jó így a csírázási arány, mivel az iszapos föld lényegében az első igazi levélig elég nedvességet biztosít, addig öntözöm sem kell. A magokat eleve nagyon jól körül tudja így járni a levegő, ezért kevésbé betegszenek meg, a maradékkal meg elbír a neemolaj. Amíg csírázik, ügyelni kell, hogy a mag nedves maradjon, érdemes takarással vagy valahogy párás környezetet kialakítani.

Innentől már csak annyi a feladatom, hogy hetente alulról megöntözzem a tálcát némi tápoldatos vízzel és ne keverjem el a jelölőtáblácskákat.

A rendszer további előnye, hogy kiültetésnél nem kapnak egy hétre sokkot a palánták, mert a száradó, gyökérrel átszőtt tápkockák között levegőzés alakul ki, a levegőtől pedig távol maradnak a gyökök, s így nem sérülnek, amikor kiültetem őket.

Nincs műanyagszemét és nem kell különböző kis cserepekbe szuszakolni a földet, vetéssel, földkeveréssel együtt körülbelül percenként 1-2 palánta készül így el. Nekem ez az egyszerűség fontos, mert amit csak lehet, palántázok, hogy ne kelljen a csíráztató öntözéssel vesződnöm. Évi körülbelül ezer palántát készítek el magamnak és vagy négyezret a könyv körül kialakult Kertkalandozás csoport tagjainak.

INFRASTRUKTÚRA

Persze ennyi palántához kialakítottam a megfelelő infrastruktúrát, mert anélkül is lehet ugyan jó palántát csinálni, de sokkal több figyelmet igényel. Két kritikus pontja van a szobában való palántázásnak: a megfelelő páratartalmú, de mégis mozgó levegő és a fény.

A kidőlő, megnyurguló, mégis lassan fejlődő palánta egy tipikus probléma, ami általában az egyenetlen fényre vezethető vissza. Például az ablak felé kezd dőlni a palánta. Erre egy jó low-tech megoldás, ha például tükröt vagy alufóliát teszünk a másik oldalra, hogy onnan is kapjon fényt. Ha már több éve termelsz zöldséget, akkor érdemes kiépíteni led-szalaggal növényvilágítást, lassan, de behozza az árát. A magas páratartalom biztosítására a klasszikus megoldás, hogy műanyag propagátorban tartja az ember a palántákat és időről időre átszellőzteti, de nekem igazán az vált be, hogy vettem egy termesztőszátrat. A lépcső alatt elfér, három emeletes, beszereltem a ledlámpáimat és járatok benne egy csatornaszellőztetőt. Szuperül működik és sem a fény, sem a pára nem probléma. Kicsit viccesen néz ki, amikor kivilágít a piros fény, de még nem jelentettek fel a szomszédok fűtermesztésért.

PALÁNTAIDŐZÍTÉS

JANUÁR	FEBRUÁR	MÁRCIUS	ÁPRILIS	MÁJUS
Hagymafélék, saláták, fóliás zöldségek		KIÜLTETÉS		
	Paprika, padlizsán, tavaszi zöldség		KIÜLTETÉS	KIÜLTETÉS
		Paradicsom		KIÜLTETÉS
			Tök, bab, uborka, kukorica, téli káposztafélék	KIÜLTETÉS

A legjobb palánta sem teljesít jól a kiültetés után, ha túl fiatal vagy túl idős, ezért az időzítés nagyon fontos. A palántaszezon nálam január másodikán kezdődik, akkor vetem a hagymaféléket, a zellereket és a fólisátorba menő koratavaszi zöldségeket. A nyári palánták közül a paprikát és a padlizsánokat március elején érdemes elkezdni, mert akár egy hónapig is elcsírázgatnak, a paradicsomokat március közepén, a tökféléket, dinnyéket, kukoricákat és babokat pedig április közepén, kiültetés előtt maximum 3 héttel. Ilyenkor indítom a téli tárolásra szánt nagyobb méretű káposztákat, karfiolokat, kelbimbókat, brokkolikat. Így összességében januártól májusig folyamatosan fut a palántázópadom. Nyár közepén készítek még karalábé, cékla és daikonpalántákat is.

A kiültetésnél annyi a cél, hogy ne sérüljön a palánta gyökere, nem szabad erőszakoskodni vele. A nagyobb tápanyagigényű növényekhez pár evőkanál tyúktrágyapelletet szoktam szórni, hogy gyorsan neki tudjanak indulni, mert a jó termésnek ez általában alapfeltétele.

A fiatal palántát pár napon át jó alaposan be kell öntözni, ám ha már elkezdett növekedni, mert begyökeresedett, akkor érdemes pár hétig nem öntözni, hogy a gyökerei a visszahúzódó víz után lenyúljanak a mélybe. Ez után a szoktató időszak után át lehet állni a normális öntözésre.

A palánták elég sérülékenyek, nálam pár hétig (vagy virágzásig) fátyolfóliatakarást kapnak.

TALAJHŐMÉRSÉKLET

- 4+ fok: saláta, retek, borsó
- 10-12 fok: káposztafélék, sárgarépa, cékla, hagyma, burgonya
- 16+ fok: babok, uborkák, tökfélék és dinnyék

Szezon elején az időzítésben pótolhatatlan szolgálatot tesz egy talajhőmérő. Ez egy pár ezer forintos tétel, de hirtelen egyértelművé válik, hogy mit mikor lehet vetni/kiültetni. A salátát, retket, borsót legalább 4 fokos földbe, a sárgarépát, céklát, hagymát legalább 12 fokosba, a babokat, uborkákat, tököket pedig legalább 16 fokosba. Felesleges vele sietni, mert a hidegben csak berohadnak a magok, küzd a palánta az éjszakai hidegekkel. További nehezítés a vetésnél, hogy a régi vagy kevésbé jó csírázási képességű vetőmagok lassabban és nehezebben csíráznak, tehát még hosszabb ideig tart, míg kiderül, hogy kell-e esetleg újravetni. A vetésre szánt magokból mindig érdemes frisset venni. A fátýolfólia a csírázást és a begyökeresedést is segíti, mert megtartja a párás környezetet.

Kiültetési mélység

- Káposztaféléknél, retkeknél sziklevélig (az eltérő formájú két kis levél) mehet a palánta be a földbe.
- Hagymák, céklák, mángoldok, zellerek gyökere egy-két centi földdel legyenek takarva
- Póréhagymák mehetnek az első levélelágazásig, hogy hosszabb legyen a fehér része
- Saláták lebegjenek, vagyis maximum egy centi mélyre kerüljön a gyökerük
- *Hüvelykujjszabály: az első levélelágazás ne kerüljön föld alá!*

Kiültetés előtt érdemes mulcsozni, mert utólag macerás. Ültetésnél a mulcsot széthúzzuk, ha túl vastag, akkor beletöltünk egy kis földet vagy kerti komposztot a lyukba és igyekszünk a talajba beleültetni a palántákat, nem a mulcsba. Két fontos mélység van: sose kerüljenek föld alá azok a részek, ahol az új leveleket hozza a növény, viszont a gyökere legyen amennyire mélyen csak lehet. A póréhagyma mehet a legmélyebbre, a saláta a legsekélyebbre.

Szárzeller esetében megfontolható, hogy akarjuk-e halványítani, ha igen, akkor folyamatosan és fokozatosan kell majd betakargatni földdel vagy mulccsal, hogy ne kapjon fényt. Ahol klorofill keletkezik, rostosabb, erősebb ízű lesz a növény, az édesítés miatt takargatjuk őket. Ha ez nem igény, nem kell vele bajlódni, plusz a Golden szárzeller például önhalványító.

Öntözési kérdések

- Kiültetéskor alaposan be kell öntözni
- Utána 1-2 hétig vízmegvonás
- Utána négyzetméterenként kb heti 25l víz legyen meg, esővel együtt (tavaszi növényekre öntözőrendszer: napi 15p vagy heti 3x30p)
- Ha már látványosan kornyadnak, nem öntöztünk időben

Amikor megbolygatjuk a földet, apró levegős területek keletkeznek, ezek nehezítik a begyökeresedést, ezért érdemes iszaposodásig öntözni kiültetéskor. Utána viszont jó szünetet tartani, mert akkor a lefelé húzódó víztábla után mennek a gyökerek és mélyebbre nyúlnak. Ha egy napnál tovább kornyadnak, öntözzünk azért. A tavaszi zöldségek gyökerei kb 30 centis mélységben szövik csak át a talajt, nem mennek le két méterre, mint a tökök. Ezért a tavaszi zöldségeket ér akár naponta is öntözni. Nem annyira érzékenyek a vizes levelekre, mint a nyáriak, ezért lehet akár slaggal is, de azért hatékonyabb és betegségbiztosabb a csepegtető öntözés. A hagymafélék eléggé szomjasak, ha a normál növekedési fázisban nem peckesen állnak felfelé a levelek, akkor nem ártana nekik kicsit több víz. Honnan tudjuk, ha túlöntöztünk? Sárgulnak a külső levelek és ha felássuk, nem fehér a gyökér, hanem sárgás-barnás. Nekem is megvolt az élmény!

Időzítés tekintetében a talajhőmérőre érdemes támaszkodni. Vetéshez egy működő ágyásnál a talaj felső 1-2 centijét kell csak finomra gereblyézni, illetve az is tökéletes, ha rászórunk egy centi kerti komposztot (gomba itt nem jó) és abba vetünk. A vetésnél a hőmérsékleten kívül a kelesztőöntözés a sikerkritérium, naponta érdemes finomra porlasztott vízzel belocsolni a magokat, hogy nedves maradjon a környezetük. Ilyenkor tavasszal ez még nem lehetetlen fátyolfólia nélkül sem, de azért amúgy az is sokat segít a sikeres csírázásban.

Szemfüleseknek: az ágyásban bébi saláták, borsó és paradicsom!

VETÉS ÉS MULCS

- BÉBISALÁTA
- RÉPA, RETEK, (CÉKLA, BORSÓ, PETREZSELYEM)

A saláták nem bonyolultak: szétteríték pár centi tőzeget vagy kerti földet a mulcs tetején és abba vetem bele a magokat. A gyökök pedig szépen beleereszkednek majd a tápanyagdús komposztba és rettentő hálásak lesznek érte.

Így lényegében egy ágyás marad, a répa-retek, amit vetni szoktam. Ennél egy komposzttal fel nem töltött ágyást használok: rászórom a magokat a csepegtetőkhöz és rádobok egy marék tőzeget lyukanként, hogy fedve legyenek a magok és nedves maradjon a közegük. (Ugyanez a módszer működik más vetnivalók esetén is).